

ที่ กต ๐๗๐๔/๒๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๕๕๓๒ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ถ้อยแถลงร่วมการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑
พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ขอรืเริ่มลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐
พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๔. ตารางติดตามผลการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑ (11th Mekong – Japan Summit) ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ นั้น

ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องผลการประชุมดังกล่าว มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณาอบหมายส่วนราชการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเมืองต่างประเทศ และความมั่นคง โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ไทยและญี่ปุ่นเป็นประธานร่วมในการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพค เมืองทองธานี ซึ่งจัดคู่ขนานกับการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ โดยที่ประชุมร่วมรับรองเอกสารผลลัพธ์ ๒ ฉบับ ได้แก่ (๑) ถ้อยแถลงร่วมการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑ และ (๒) ขอรืเริ่มลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๑.๒ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างยุทธศาสตร์ฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง

/ ๒. เหตุผลและความจำเป็น ...

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมข้างต้นเป็นการติดตามความคืบหน้าและพิจารณาแนวทางการดำเนินการในอนาคตของกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และเพื่อมอบหมายส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑ ร่วมกับผู้นำประเทศสมาชิกอื่น ๆ ได้แก่ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น นายกรัฐมนตรีราชอาณาจักรกัมพูชา นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ปรึกษาแห่งรัฐสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ภาพรวมของการประชุม

(๑) ที่ประชุมได้ทบทวนความคืบหน้าของการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์กรุงโตเกียว ค.ศ. ๒๐๑๘ เพื่อความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ที่ได้รับการรับรองในการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๐ ที่กรุงโตเกียว เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ รวมทั้งหารือทิศทางความร่วมมือในอนาคต และประเด็นภูมิภาคที่มีผลกระทบต่อนิติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค

(๒) ที่ประชุมได้ร่วมรับรองเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ๒ ฉบับ ได้แก่

(๑) ถ้อยแถลงร่วมการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑ ซึ่งเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองของผู้นำประเทศสมาชิกในการขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น และ (๒) ขอรืเริ่มลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและครอบคลุมซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่ได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ถ้อยแถลงร่วมฯ มีการแก้ไขถ้อยคำเพียงเล็กน้อยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคและโลก เพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยแถลงประธานการประชุมสุดยอดอาเซียน-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๒๒ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓

๔.๒ วิสัยทัศน์ของผู้นำ

(๑) นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้กล่าวขอบคุณประเทศลุ่มน้ำโขงที่ช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กรุงโตเกียว ค.ศ. ๒๐๑๘ ให้เกิดความคืบหน้า และยืนยันความมุ่งมั่นที่จะกระชับความร่วมมือกับประเทศลุ่มน้ำโขงเพื่อให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ มีผลเป็นรูปธรรม โดยประเด็นหลักที่ญี่ปุ่นมุ่งส่งเสริม ได้แก่ (๑) การพัฒนาความเชื่อมโยง ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบ และอุตสาหกรรม และ (๒) การพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการตามขอรืเริ่มลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยเฉพาะในสาขาการบริหารจัดการน้ำ การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และการจัดการปัญหาขยะพลาสติกทะเล (๓) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๔) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กรุงโตเกียว ค.ศ. ๒๐๑๘ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ระยะที่ ๒ (MIDV ๒.๐) และแผนแม่บทยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจจิอรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (ACMECS) ทั้งนี้ ญี่ปุ่นในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของ ACMECS สนับสนุนบทบาทของไทยใน ACMECS และพร้อมที่จะร่วมมือในการขับเคลื่อนแผนแม่บท ACMECS (๕) การสนับสนุนบทบาทของภาคเอกชนญี่ปุ่นในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ

/ (๒) นายกรัฐมนตรี ...

(๒) นายกรัฐมนตรีได้เสนอข้อคิดเห็นเพื่อการขับเคลื่อนความร่วมมือ โดยย้ำความพร้อมของไทยที่จะร่วมมือกับญี่ปุ่นอย่างใกล้ชิดในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของ ACMECS ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ ตามระเบียบเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก ระเบียบเศรษฐกิจตอนใต้ และในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) รวมทั้งสนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการและคน โดยเร่งดำเนินการตามความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (CBTA) ระยะแรกเริ่ม การส่งเสริมความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาต่าง ๆ ที่ญี่ปุ่นมีศักยภาพ นอกจากนี้ ไทยพร้อมที่จะเป็นเจ้าภาพร่วมกับญี่ปุ่นจัดการประชุม Mekong-Japan SDGs Forum ซึ่งจะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์ของสมาชิกอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

(๓) ผู้นำประเทศลุ่มน้ำโขงแสดงวิสัยทัศน์โดยชื่นชมบทบาทที่สร้างสรรค์และการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องของญี่ปุ่นในฐานะ “มิตรแท้ที่ยาวนาน” และหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของอนุภูมิภาค พร้อมย้ำเจตนารมณ์ที่จะสานต่อความร่วมมือกับญี่ปุ่นเพื่อ (๑) ส่งเสริมความเชื่อมโยงที่มีคุณภาพ โดยยินดีที่ญี่ปุ่นเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนเพื่อพัฒนากลุ่มแรกของ ACMECS ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้กรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นและ ACMECS ดำเนินการไปในทิศทางที่เกื้อหนุนกัน รวมทั้งแสดงความยินดีที่ญี่ปุ่นและสหรัฐฯ ได้ประกาศโครงการความร่วมมือภายใต้หุ้นส่วนระหว่างญี่ปุ่น - สหรัฐฯ ด้านพลังงานในลุ่มน้ำโขง (Japan-US Mekong Power Partnership: JUMPP) (๒) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัลและอุตสาหกรรม ๔.๐ การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย และการแลกเปลี่ยนระดับประชาชน และ (๓) การสร้างอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงสีเขียว โดยมุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และเยาวชน

๔.๓ ประเด็นภูมิภาคและโลก

ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญต่อประเด็นที่ส่งผลต่อเสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาค ได้แก่ สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลีและทะเลจีนใต้ โดยให้ความสำคัญต่อการเฟื่องฟูของการใช้อาวุธนิวเคลียร์อย่างสมบูรณ์ การแก้ปัญหาโดยการเจรจาอย่างสันติ การยึดถือกฎหมายระหว่างประเทศ และการดำเนินการตามพันธกิจและมติของสหประชาชาติ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมทั้งยินดีต่อความคืบหน้าการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (CoC) โดยต้องการให้เป็นเอกสารที่สามารถปฏิบัติได้เพื่อส่งเสริมเสถียรภาพในการเดินเรือและบินผ่านในทะเลจีนใต้ รวมทั้งสนับสนุนแนวคิดอินโด - แปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง (Free and Open Indo-Pacific Strategy) ของญี่ปุ่น ในการส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในอนุภูมิภาค

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

การส่งเสริมบทบาทของไทยภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น สอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยในการส่งเสริมและกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และสนับสนุนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาภาคการผลิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการลดความเหลื่อมล้ำทางการพัฒนา นอกจากนี้ ยังเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของไทยในการมีบทบาทในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner) ของประเทศลุ่มน้ำโขงอีกด้วย

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบในหลักการต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารผลลัพธ์ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง

๑๐. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑๐.๑ รับทราบผลการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑

๑๐.๒ มอบหมายหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวเนื่องตามนโยบายต่างประเทศดำเนินการติดตามผลการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๑๒

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ch.pakarasang@mfa.mail.go.th